

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.287/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke

Dr. Szilas Judit előadó bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró

Dr. Remes Gábor bíró

Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Dr. Zsolnay Edit egyéni ügyvéd

cím2

Az alperes: Budapest Rendőrfőkapitánya

cím3

Az alperes képviselője: Dr. Borkovits Adrienn kamarai jogtanácsos

A per tárgya: eljárási bírságra vonatkozó végzés, mint közigazgatási cselekmény
jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Fővárosi Törvényszék
32.K.704.100/2024/8. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes (9. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az üzemben tartója az rendszám1 forgalmi rendszámú gépjárműnek (a továbbiakban: gépjármű), amellyel 2024. február 28-án 14 óra 16 perckor a cím4 szám előtt megszegtek a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 13. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző kötelező haladási irányra vonatkozó rendelkezést. A Budapesti Rendőr-főkapitányság XIII. Kerületi Rendőrkapitánysága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) nyilatkozattételre szólította fel a felperes képviselőjét (a továbbiakban: ügyvezető) arra vonatkozóan, hogy ki vezette a járművet a szabályszegés időpontjában. Az ügyvezető írásbeli nyilatkozatában a vallomástételt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 66. § (3) bekezdésének a) pontjára hivatkozva megtagadta, majd személyes meghallgatásakor előadta, hogy a járművet a férje vezette és elfoglaltság miatt az Ákr. 66. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem kíván vallomást tenni. Az elsőfokú hatóság a személyes meghallgatáson arról tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy tanúként, jogi személy képviseletében és nem természetes személyenként vesz részt a meghallgatáson, így hozzátartozóra hivatkozva a vallomástételt nem tagadhatja meg.

[2] Az elsőfokú hatóság a 2024. július 17-én kelt, 01130-130/444-7/2024. kkt. számú végzésével a felperessel szemben 65.000 forint eljárási bírságot szabott ki a nyilatkozattétel elmulasztása miatt. A felperes fellebbezése alapján eljár alperes a 2024. augusztus 27-én kelt 01000/39425-1/2024. ált. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. Indokolásában kifejtette, hogy a megállapított szabályszegés helyszínén a gépjármű vezetőjének személyazonossága nem volt azonosítható, az eljárás ismeretlen elkövetővel szemben indult meg. Az elsőfokú hatóság a tényállás tisztázása érdekében a szabályszegést elkövető gépjárművezető kilétének megállapítása céljával hívta fel nyilatkozattételre a szabályszegéssel érintett gépjármű üzemben tartójának vezető tisztségviselőjét. Az ügyvezető többszöri felhívást követően sem tett eleget a nyilatkozattételi kötelezettségének és a tanúvallomást a személyes meghallgatásakor is megtagadta. Az elsőfokú hatóság tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy tanúként, a jogi személy képviseletében és nem természetes személyként vesz részt a meghallgatáson, így hozzátartozóra hivatkozva nem tagadhatja meg a vallomástételt. Az eljárás során a felperes nem volt ügyfél, az ügyvezető, mint magánszemély nem ügyfele az eljárásnak, csupán képviseli az eljárásban tanúként résztvevő gazdasági társaságot, ezért a vezető tisztségviselő ügyféli minőségére történő hivatkozása nem helytálló. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:1. § (1)-(3) bekezdését, 8:1. § (1) bekezdés 1-2. pontját, az Ákr. 62. §-át, 66. §-át, 77. §-át és a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Knytv.) 33. § (3) bekezdését idézve, kiemelte, hogy az ügyvezető az Ákr. 66. § (3) bekezdés a) pontjára történő hivatkozással a tanúvallomást nem tagadhatja meg, hiszen a jogi személynek nem lehet hozzátartozója, illetve az eljárás alá vont ügyfél ismeretlen. A gépjármű üzemben tartójaként köteles az Ákr. 66. § (1) bekezdésben foglaltak alapján megnevezni a szabályszegés időpontjában gépjárművet vezető személyt.

A jogerős ítélet

[3] A felperes az alperes végzése ellen közigazgatási pert indított. Keresetében elsődlegesen a végzés megsemmisítését, másodlagosan a közlésére visszamenőleges hatályon kívül helyezését kérte.

[4] A törvényszék a 2025. március 17. napján kelt jogerős ítéletével az alperes felülvizsgálni kért végzését – az elsőfokú hatóság végzésére is kiterjedően – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés a) pontja és 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette. Indokolásában kifejtette, hogy az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az eljárásban a gépjárművet vezető személy tekinthető ügyfélnek, mivel a szabályszegés jogkövetkezménye őt terheli. A felperes, mint a gépjármű üzemben tartója az Ákr. 10. §-a alapján közvetlen jogi érintettség hiányában nem lehet ügyfél az eljárásban, ezért nem volt helye nyilatkozattételnek sem. A tanúvallomás és az ügyfél nyilatkozatának elhatárolásával összefüggésben kiemelte, hogy az Ákr. eljárási rendszerében az ügyfél a saját ügyében tehet nyilatkozatot, a nyilatkozattétel esetén a tanúvallomáshoz hasonlóan – bár szűkebb körben – megtagadási okok állhatnak fenn. Hivatkozott az Ákr. Nagykommentárban szereplő – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) hatálya alatt kialakult – bírói gyakorlatra, amely egyértelművé tette, hogy jogi személy esetén ügyféli nyilatkozatnak számít a törvényes képviselő nyilatkozata. A jogi személy ugyanis kizárólag a képviselőjén keresztül képes a jogviszonyokban részt venni, így szükségszerűen a képviselő gyakorolja eljárási jogosultságait és ő képes az eljárási kötelezettségeket is teljesíteni. Az alperes tévesen állapította meg, hogy a felperes, mint gazdasági társaság az eljárásban tanú lehet. A tanú fogalmát az Ákr. nem tartalmazza, de a 66. § (1) bekezdés és 67. § (1) bekezdésre figyelemmel a tanú csak természetes személy lehet. A társaság képviselője csak, mint magánszemély járhatott el tanúként, ezért élethetett az Ákr. 66. § (3) bekezdés a) pontja szerinti vallomás megtagadási jogával. Alaptalannak találta a felperesnek az alperes pontatlan tájékoztatására és az együttműködési kötelezettség megsértésére vonatkozó kereseti hivatkozásait is.

A felülvizsgálati kérelem

[5] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte, mert álláspontja szerint a jogerős ítélet indokolása jogszabálysértő.

[6] A befogadhatóság körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára hivatkozott. Előadta, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 2023. augusztus 31. napjáig hatályos 20. § (4b) bekezdése úgy rendelkezett, hogy amennyiben a 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontban meghatározott szabályszegés elkövetője a helyszínen nem válik ismertté, a bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni (ún. távollétes bírság). E rendelkezést az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XL. törvény 16. § i) pontja 2023. szeptember 1. napjával hatályon kívül helyezte. Ettől az időponttól kezdődően a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontjában meghatározott szabályszegés esetén a bírságot kizárólag a gépjárművet ténylegesen vezető személlyel szemben lehet kiszabni. Ebben a speciális ügytípusban ismeretlen elkövetővel szemben is indulhat eljárás, a hatóság számára kizárólag a szabályszegéssel érintett gépjármű üzembentartója ismert, aki azonban nem tekinthető az eljárás ügyfelének.

[7] A közterület-felügyelet a rá irányadó jogszabály alapján a közbiztonságot a képfelvevő berendezések közterületen történő kihelyezésével is biztosíthatja, az így rögzített felvételeket pedig az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja, mint jelen esetben is. Ilyenkor a szabályszegésért felelős személy (elkövető), aki az eljárás ügyfele nem válik nyomban ismertté, a hatóság a forgalmi rendszám alapján a gépjármű üzemben tartóját ismeri. Az ismeretlen elkövetővel szemben indított közlekedési szabályszegések jelentős számban fordulnak elő. 2024. évben Budapesten összesen 8677 közigazgatási hatósági eljárás indult ismeretlen személlyel szemben. Érvelése szerint az ilyen jellegű szabályszegések kiemelt jelentőséggel bírnak a közúti közlekedés biztonsága szempontjából, védelme kiemelt jogalkotói célkitűzésnek minősül. A jogalkotó célja a jogsértés megvalósulása miatti felelősségre vonás és a jogkövetkezmények vállalása. A törvényszék ítéletének indokolása aggályokat vet fel, visszaélésre adhat okot, mert az alapján a jogi személy és a szabályszegést elkövető gépjárművezető megalapozottan bízhat abban, hogy az Ákr. 66. § (3) bekezdés a) pontjára való hivatkozással elkerülheti a felelősség vállalását. Az ítélet negatív következményekkel járhat a közlekedési morálra nézve, ami pedig kihatással van a társadalom széles körére is. Hazánkban több százezer jogi személy tevékenykedik és a közlekedés a mindennapok átható részét képezi. Ezért a felmerült jogkérdés különleges súlyú és társadalmi jelentőségű, az egyedi ügyön is túlmutat.

[8] A Knytv. 33. § (3) bekezdése alapján a jármű üzemben tartója a felhívásra köteles adatot szolgáltatni, szabályszegés elkövetése esetén a járművet vezető személyről, ebből kifolyólag az eljáró hatóság lehetősége, hogy tanúként vonja be a Kknytv. 2. § 9. pontja szerinti üzemben tartót, aki jogi személy is lehet. Ebben az esetben tanúként a gépjármű üzemben tartóján kívül más nem járhat el, akkor sem, ha az üzemben tartó jogi személy, a gazdasági társaság pedig bárkit küldhet a meghallgatásra, aki releváns információval rendelkezik. A tényállás tisztázása kapcsán a hatóság kizárólag a jogi személy képviselőjétől várhat olyan nyilatkozatot, amely a tényállás tisztázását és a felelősség megállapítását segíti, azonban a gazdasági társaság képviselőjének eljárásjogi pozíciójával összefüggésben nincs kiérlelt bírósági gyakorlat. A bíróságok előtt ez a kérdéskör nagy számban nem fordul elő, amely visszavezethető az önkéntes jogkövetésre, ez azonban nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a vitatott jogkérdés a jövőben nagyobb számban jelenjen meg a bíróság előtt, ezért szükséges a Kúria iránymutatása. Hivatkozott e körben a Legfelsőbb Bíróság Kfv.35.441/2009/4. számú határozatára is.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[10] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
 - aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
 - ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, vagy

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[11] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[12] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján a felvetett jogkérdés különleges súlyára tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, a jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig abban az esetben, ha az a jogalanyok széles körét érinti. A befogadás ebben az esetben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában.

[13] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében e befogadási ok körében arra hivatkozott, hogy a jogi személyek törvényes képviselőjét ellátó személyek eljárásjogi helyzetével összefüggésben a perbeli speciális esetben a Kúria még nem foglalt állást. Hivatkozott még a térfigyelő kamerák által rögzített, ismeretlen elkövetővel szemben indult közlekedési ügyek nagy számára és utalt arra, hogy 2024-ben Budapesten összesen 8677 közigazgatási hatósági eljárás indult ismeretlen személlyel szemben. Jelentős társadalmi érdek fűződik a közlekedés rendjének és biztonságának érvényre juttatásához, az elsőfokú ítélet indokolása a felelősség alóli mentesülés miatt aggályokat vet fel, ezért a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön túlmutat.

[14] A jelen eljárás tárgya a tanúvallomás megtagadása miatt kiszabott eljárási bírság jogszerűsége volt, amellyel kapcsolatban a konkrét jogkérdésben a Kúria még valóban nem foglalt állást, ugyanakkor a befogadás megalapozott voltának megállapításához elengedhetetlen az is, hogy az adott döntés a társadalom széles körére legalább áttételesen hatást gyakoroljon vagy a jogegység iránti igény a felülvizsgálni kérelemmel támadott határozaton is túlmutasson. Ilyen ok lehet, ha a felvetett jogkérdés nagy számú, új típusú ügyben nem merül fel. Az alperes ehhez kapcsolódóan azt fejtette ki, hogy az érintett kérdéskör a bíróságok előtt nem fordul elő nagy számban, többek között az önkéntes jogkövetés (vallomástétel, eljárási bírság megfizetése) miatt. Az ismeretlen elkövetővel szemben indult hatósági eljárások száma önmagában a felvetett jogkérdés különleges súlyát nem alapozza meg, a perbeli ügyek tömeges előfordulásáról a Kúriának sincs tudomása, sőt, ilyen típusú ügyek a közigazgatási bíróságon kifejezetten csekély számban fordulnak elő.

[15] A jogkérdés társadalmi jelentősége körében az alperes a közúti közlekedés biztonságára és a felelősség alóli mentesülés lehetőségére hivatkozott. Az alperes azonban nem állította, hogy a közlekedésben részt vevők a gazdasági társaság által üzemben tartott gépjárművek esetén gyakran élnének a mentesülés jogával és ilyen esetek a hatóság előtt nagy számban fordulnának elő. A közlekedés biztonsága és az abban résztvevők jogkövető magatartása kétségtől fontos társadalmi érdekek, de ezek önmagukban a perbeli ügy különleges súlyát vagy társadalmi jelentőségét nem támasztják alá. Mindezek alapján a perbeli esetben nem állapítható meg, hogy ügy mikénti eldöntése a társadalom széles körére közvetlenül vagy közvetett módon hatást gyakorolna.

[16] Az alperes hivatkozott még álláspontja alátámasztására a Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.441/2009/4. számú határozatára. Mindamellet, hogy a határozat – miután 2012. január 1. napját megelőzően hozták meg – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontja és 41/B. § (1) bekezdése értelmében nem hivatkozható, a tényállása is lényegesen eltér a jelen ügytől, mert abban az ügyben a gazdasági társaság volt az ügyfél és a vallomás megtagadása a társaság ügyében az

ügyvezetővel fennálló hozzátartozói kapcsolatra vonatkozott. Az a körülmény, hogy az alperes a jogerős ítéletben kifejtett jogértelmezéssel nem ért egyet, a felülvizsgálati kérelem befogadását önmagában nem alapozza meg (Kfv.VII.37.807/2023/2., Kfv.VII.37.007/2024/2.).

[17] Minderre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont alapján nincs lehetőség

[18] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának a feltételei nem állnak fenn, ezért annak befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[19] *A felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján nincs lehetőség, ha az adott ügy nagy számban nem fordul elő, annak mikénti eldöntése a társadalom szélesebb körének jogaira még áttételesen sem hat ki.*

Záró rész

[20] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[21] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Varga Zs. András s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szilas Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

Dr. Remes Gábor s.k.
bíró

Dr. Varga Eszter s.k.
bíró